

Zákon č. 103/2007 Z. z.

o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite)

z 9. februára 2007

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1 Účel zákona

Účelom tohto zákona je podpora účinného sociálneho dialógu na celoštátnej úrovni medzi štátom a zamestnávateľmi a zamestnancami (ďalej len „sociálny partner“) prostredníctvom svojich zástupcov, ako demokratického prostriedku riešenia hospodárskeho a sociálneho rozvoja, rozvoja zamestnanosti a zabezpečenia sociálneho mieru.

§ 2 Predmet úpravy

Tento zákon upravuje trojstranné konzultácie na celoštátnej úrovni medzi štátom a sociálnymi partnermi, ktorí prostredníctvom svojich zástupcov vzájomne vyjednávajú a prerokúvajú zásadné otázky hospodárskeho a sociálneho rozvoja a rozvoja zamestnanosti s cieľom dosiahnuť dohodu o týchto otázkach, a zriadenie, zloženie a zásady činnosti Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky.

§ 3 Zástupcovia štátu, zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov

(1) Zástupcom štátu na účely tohto zákona je vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“).

(2) Zástupcami zamestnávateľov na účely tohto zákona sú zástupcovia vymenovaní reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov.¹⁾ Reprezentatívne združenie zamestnávateľov je združenie zamestnávateľov, ktoré združuje zamestnávateľov z viacerých odvetví hospodárstva alebo má pôsobnosť najmenej v piatich krajoch, ktorí spolu zamestnávajú najmenej 100 000 zamestnancov v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu.

¹⁾ § 9a a 16 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení zákona č. 300/1990 Zb.

(3) Zástupcami zamestnancov na účely tohto zákona sú reprezentatívne združenia odborových zväzov.¹⁾ Reprezentatívne združenie odborových zväzov je združenie odborových zväzov, ktoré združuje zamestnancov v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu z viacerých odvetví hospodárstva s najmenej 100 000 zamestnancami, ktorí sú členmi odborov.

(4) Zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov preukazujú svoju reprezentatívnosť podľa odsekov 2 a 3 na žiadosť zástupcov vlády alebo sociálneho partnera, ktorý vyslovil pochybnosť o ich reprezentatívnosti; o takto preukázanej reprezentatívnosti môže zástupca vlády alebo sociálny partner vysloviť pochybnosť až po uplynutí 12 mesiacov od uznania reprezentatívnosti. Zástupcovia zamestnávateľov preukazujú reprezentatívnosť predložením zoznamu združených zamestnávateľov, ktorý obsahuje obchodné meno (meno a priezvisko), identifikačné číslo, sídlo (bydlisko) a počet zamestnancov. Zástupcovia zamestnancov preukazujú reprezentatívnosť predložením zoznamu odborových organizácií, ktorý obsahuje počet zamestnancov, ktorí sú členmi odborov.

(5) Spor o určenie reprezentatívnosti podľa odsekov 2 a 3 rieši rozhodca, na ktorom sa sociálni partneri dohodnú. Ak sa sociálni partneri nedohodnú na rozhodcovi, určí ho Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zo zoznamu rozhodcov, ktorý vedie podľa osobitného predpisu.²⁾

(6) Rozhodcovi vzniká nárok na úhradu odmeny a nákladov konania pred rozhodcom. Pri úhrade odmeny a nákladov konania pred rozhodcom sa postupuje rovnako ako pri úhrade odmeny a nákladov konania pred rozhodcom podľa osobitného predpisu.³⁾

§ 4

Hospodárska a sociálna rada Slovenskej republiky

(1) Zriaďuje sa Hospodárska a sociálna rada Slovenskej republiky (ďalej len „rada“) so sídlom v Bratislave.

(2) Rada je konzultačný a dohodovací orgán vlády a sociálnych partnerov na celoštátnej úrovni.

(3) Rada

²⁾ § 10a ods. 9 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona č. 209/2001 Z. z.

³⁾ § 13 ods. 7 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 54/1996 Z. z.

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 179/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje výška odmeny sprostredkovateľovi a rozhodcovi, výška poplatku za poskytnutie rovnopisu kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a výška a spôsob úhrady nákladov konania pred rozhodcom v znení neskorších predpisov.

- a) dohoduje stanoviská a odporúčania v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a rozvoja zamestnanosti,
- b) uzatvára dohody v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a rozvoja zamestnanosti,
- c) dohoduje stanoviská a odporúčania v oblasti štátneho rozpočtu,
- d) dohoduje stanoviská k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa týkajú dôležitých záujmov zamestnancov a zamestnávateľov, najmä hospodárskych, sociálnych, pracovných a mzdových podmienok, podmienok zamestnávania a podmienok podnikania,
- e) podporuje všetky formy kolektívneho vyjednávania,
- f) zriaďuje svoje poradné orgány,
- g) schvaľuje rokovací poriadok rady.

(4) Predkladateľ, ktorým je vláda, zástupca zamestnávateľov alebo zástupca zamestnancov, predkladá materiál na rokovanie rady v lehote a spôsobom určeným rokovacím poriadkom.

§ 5 Zloženie rady

Rada má 21 členov. Skladá sa zo siedmich zástupcov vymenovaných vládou, zo siedmich zástupcov vymenovaných reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov a zo siedmich zástupcov vymenovaných reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov (ďalej len „člen rady“). Počet členov rady zastupujúcich reprezentatívne združenia zamestnávateľov sa určí pomerne k počtu zamestnávateľov. Počet členov rady zastupujúcich reprezentatívne združenia odborových zväzov sa určí pomerne k počtu združených zamestnancov, ktorí sú členmi odborov.

§ 6 Orgány rady

Orgány rady sú

- a) plenárne zasadnutie,
- b) predsedníctvo.

§ 7 Plenárne zasadnutie

(1) Plenárne zasadnutie je najvyšší konzultačný a dohodovací orgán rady. Plenárne zasadnutie sa skladá z členov rady.

(2) Plenárne zasadnutie prerokúva zásadné veci týkajúce sa oblastí uvedených v § 4 ods. 3 písm. a) až d).

(3) Plenárne zasadnutie zasadá podľa potreby, najmenej raz za štvrt'rok.

(4) Plenárne zasadnutie zvoláva a riadi predseda rady alebo ním poverený podpredseda rady.

(5) Na plenárne zasadnutie si môžu členovia rady k jednotlivým bodom programu prizvať odborníkov.

(6) Plenárne zasadnutie je schopné rokovať a prijímať závery, ak sú na jeho zasadnutí prítomní najmenej štyria členovia rady, ktorí sú členmi vlády, najmenej štyria členovia rady zastupujúci zamestnávateľov a najmenej štyria členovia rady zastupujúci zamestnancov.

(7) Závermi rokovania plenárneho zasadnutia sú dohody, stanoviská a odporúčania, ktoré sú súčasťou materiálu predkladaného na rokovanie orgánu, ktorý materiál ďalej prerokúva alebo o ňom rozhoduje. Ak sú stanoviská k predloženému materiálu zhodné, je záverom z rokovania plenárneho zasadnutia spoločné stanovisko. Ak sú stanoviská k predloženému materiálu rozporné, je súčasťou záverov z rokovania plenárneho zasadnutia stanovisko vlády a každého sociálneho partnera.

§ 8 Predsedníctvo

(1) Predsedníctvo sa skladá z členov rady, ktorými sú

- a) predseda rady vymenovaný vládou z členov vlády,
- b) podpredseda rady vymenovaný reprezentatívnym združením zamestnávateľov,
- c) podpredseda rady vymenovaný reprezentatívnym združením odborových zväzov,
- d) člen predsedníctva vymenovaný vládou zo štátnych tajomníkov,
- e) člen predsedníctva vymenovaný reprezentatívnym združením zamestnávateľov a
- f) člen predsedníctva vymenovaný reprezentatívnym združením odborových zväzov.

(2) Ak zástupcov zamestnávateľov zastupujú v rade viaceré reprezentatívne združenia zamestnávateľov, podpredsedom rady podľa odseku 1 písm. b) je zástupca združenia zamestnávateľov, ktoré združuje zamestnávateľov s najväčším počtom zamestnancov, a členom predsedníctva podľa odseku 1 písm. e) je zástupca združenia zamestnávateľov, ktoré združuje zamestnávateľov s druhým najväčším počtom zamestnancov, ak sa všetci členovia rady zastupujúci zamestnávateľov nedohodnú nadpolovičnou väčšinou hlasov inak.

(3) Ak zástupcov zamestnancov zastupujú v rade viaceré reprezentatívne združenia odborových zväzov, podpredsedom rady podľa odseku 1 písm. c) je zástupca združenia odborových zväzov, ktoré združuje najväčší počet zamestnancov, ktorí sú členmi odborov, a členom predsedníctva podľa odseku 1 písm. f) je zástupca združenia odborových zväzov, ktoré združuje druhý najväčší počet zamestnancov, ktorí sú členmi odborov, ak sa všetci členovia rady zastupujúci zamestnancov nedohodnú nadpolovičnou väčšinou hlasov inak.

(4) Členstvo v predsedníctve je nezastupiteľné.

(5) Predseda rady

- a) riadi činnosť rady,
- b) zvoláva a riadi plenárne zasadnutie,
- c) zvoláva a riadi zasadnutie predsedníctva,
- d) informuje vládu o záveroch orgánov rady.

§ 9

Pôsobnosť predsedníctva

(1) Predsedníctvo prerokúva

- a) zásadné veci spojené s prípravou plenárneho zasadnutia a veci vyplývajúce zo záverov plenárneho zasadnutia,
- b) veci, na ktoré ho plenárne zasadnutie splnomocnilo.

(2) Predsedníctvo rozhoduje o zvolaní mimoriadneho plenárneho zasadnutia, ak o to požiada zástupca vlády alebo aspoň jeden zo sociálnych partnerov.

§ 10

Poradné orgány

Pre jednotlivé oblasti svojho pôsobenia rada zriaďuje svoje poradné orgány, ktoré sa skladajú z odborníkov, ktorých určujú zástupcovia vlády a sociálnych partnerov. Spôsob činnosti poradných orgánov upraví rokovací poriadok rady.

§ 11

Sekretariát

Činnosť rady vecne, organizačne a administratívne zabezpečuje sekretariát. Sekretariát riadi tajomník, ktorého vymenúva a odvoláva predseda rady na návrh predsedníctva.

§ 12

Finančné zabezpečenie rady

(1) Činnosť rady je finančne zabezpečená zo štátneho rozpočtu.

(2) Výdavky, ktoré vznikli členom orgánov rady v súvislosti s účasťou na rokovaní orgánov rady, uhrádza sociálny partner, ktorého zastupujú.

Čl. II

Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení zákona č. 143/2002 Z. z., zákona č. 411/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 139/2003 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 523/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 351/2004 Z. z., zákona č. 405/2004 Z. z., zákona č. 585/2004 Z. z., zákona č. 654/2004 Z. z., zákona č. 78/2005 Z. z., zákona č. 172/2005 Z. z., zákona č. 474/2005 Z. z., zákona č. 231/2006 Z. z. a zákona č. 678/2006 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

▲
1. Za § 1 sa vkladá § 1a, ktorý znie:

▲
„§ 1a

▲
Schôdze vlády sú neverejné. Tým nie je dotknutá povinnosť vlády zverejňovať texty materiálov podľa osobitného predpisu.¹⁾“.

▲
Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:

▲
„¹⁾ § 5 ods. 4 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).“.

▲
Doterajší odkaz 1 sa označuje ako odkaz 1a.

▲
2. V § 2 ods. 3 sa za slovami „Hospodárska rada vlády Slovenskej republiky“ vypúšťa čiarka a vypúšťajú sa slová „Rada hospodárskeho partnerstva a sociálneho partnerstva Slovenskej republiky“.

Čl. III

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona č. 519/1991 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 54/1996 Z. z., zákona č. 209/2001 Z. z., zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 553/2003 Z. z. a zákona č. 585/2004 Z. z. sa mení takto:

▲
V § 7 ods. 1 sa za slovom „uzavrela“ vypúšťa čiarka a vypúšťajú sa slová „len ak tento zamestnávateľ s rozšírením kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa súhlasí“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2007.

Ivan Gašparovič v. r.
Pavol Paška v. r.
Robert Fico v. r.